

Bài dự thi “Đại sứ Văn hoá đọc” năm 2024

Họ và tên: Nguyễn Thu Giang

Lớp: 11C

Ngày sinh: 17/10/2007

Giới tính: Nữ

ĐỀ 2

Bài làm

Câu 1:

Trời bảng lảng tối dần, Linh mới về trọ. Ánh đèn vàng khác lạ nhợt nhạt hắt ra từ ô cửa sổ duy nhất của căn phòng vốn vẹn 15m². Lạ quá, đã đến giờ chị Uyên tan làm đâu? Nhưng, ô kìa, sau cánh cửa gỗ sập sệ, chị Uyên nằm trên giường thu dọn quần áo, đầu tóc rối bời, lớp trang điểm nhạt đã nhoè dần sau hàng nước mắt. Tay chị gắng nhét áo quần vào vali nhanh nhất có thể, nhưng sau mỗi tiếng nấc, cả người chị lại run lên.

Linh bước đến gần, khẽ khàng ngồi xuống bên mép giường:

- Sao thế chị?

Đối với cô mà nói, chị Uyên cũng như bao du học sinh khác sang đây, vật lộn để trụ lại. Ba tháng từ lúc cô sang đây đến giờ, hai người chẳng tiếp xúc là bao. Chị Uyên ngày nào cũng quay cuồng với việc học trên trường, tan học lại đi làm thêm đến tối mịt, duy chỉ có ánh đèn vàng mờ ảo lúc nửa đêm từ chiếc đèn bàn của chị Uyên cứ ám ảnh cô mãi. Đêm nào, chị cũng đọc sách.

Rồi chợt sau những tiếng nấc dài, thút thít chẳng có điểm dừng, chị bỗng thủ thỉ:

- Linh ơi... Em ơi... Chị sắp mò côi rồi! Chị sắp không còn có mẹ rồi!

Rồi chị lại bật khóc tức tưởi.

Linh chết lặng rồi lại lúng túng, cô chẳng biết phải an ủi chị như nào. Cuộc sống xa quê nơi xứ người ở đây khiến chuyện như này bỗng trở thành điều tất nhiên nhưng mãi mãi chẳng bao giờ là dễ chấp nhận. Nhìn chị đột nhiên cô nhớ tới mẹ mình, tới cái gánh tre sau những buổi đi chợ. Liệu mẹ ở quê thế nào rồi?

- Chị cứ bình tĩnh lại đã. Chuyện là như nào hở chị? Chị đã đặt vé máy bay chưa?

Tiếng khóc của chị Uyên nhỏ dần nhưng chẳng hề dứt. Như chợt nhớ ra điều gì, chị lại có chút hoảng loạn.

- Chết rồi! Chị hoảng quá... chưa đặt... Chết rồi biết sao đây...

Dường như, trong mắt chị, Linh bỗng thấy chút tuyệt vọng như thể sắp buông xuôi. Nó như một con rết khế cuộn mình trong đáy mắt, nhưng ai biết được liệu nó có đột nhiên vùng dậy, cuộn chặt, siết lấy chị. Linh bối rối, cô không biết làm gì cho phải. Và chợt như một bản năng giữa người với người, cô siết lấy đôi bàn tay chị rồi bỗng ôm chầm lấy chị, vỗ về như một đứa trẻ, miệng chỉ có thể ngập ngừng gọi chị:

- Chị ơi. Chị ơi, xuôi đã chị ơi.

Trong phút chốc, sự bấn loạn của chị Uyên dường như đã dừng lại, tiếng thút thít đã mờ dần sau từng cái vỗ về nhẹ nhàng. Một cuộc gọi vang lên thức tỉnh hai người, chị Uyên vội tìm điện thoại như tìm một thứ ánh sáng giữa biển đêm tăm tối.

- Uyên hả em? Mẹ em bên này chuyển biến tốt rồi. Em bên đấy cứ từ từ thôi đừng vội quá nhớ ra cơ sự gì thì... - đầu bên kia giọng một người đàn ông cất lên.

- Thật hờ anh? Anh, anh, anh không lừa em đấy chứ? - chị tần ngần bần thần bán ngời.

- Ai lừa em bao giờ? Bên này mọi người cũng mừng lắm. Có gì thu xếp từ từ thôi. Bên này tạm cứ để anh lo, thế nhé!

- Vâng, thế em nhờ anh.

Điện thoại tút một tiếng ngắn ngủi rồi tắt ngóm, chị Uyên oà khóc. Khác với lần trước, lần này hẳn những giọt nước mắt của chị có dư vị thật ngọt ngào...

Hơn 8 giờ tối trong căn trọ chật hẹp ở một xóm nhỏ nào đấy phía đông bắc nước Anh, có hai con người sống cùng nhau nhưng lần đầu lại hiểu nhau đến thế.

Linh úp hai gói mì cô lôi được ra từ hộp tủ, ở đây chẳng có bếp, chỉ lẻ loi một chiếc ấm tự động. Cô bung ra cho chị Uyên. Hai người chỉ xì xụp xì xụp, đột nhiên chẳng biết nói gì nữa.

Thụ dọn xong, hai người chụm đầu lại vào một cái máy tính đặt vé máy bay sớm nhất. 3 giờ sáng mai. Đành ra Linh lại giục chị Uyên nằm ngả lưng một lúc đến lúc ấy cho đỡ mỏi. Nhưng chị Uyên chẳng ngủ nổi sau

bao mỗi ngón ngang ấy nữa. Thế là hai người lớn to ðùng lại chen chúc nhau ở tầng một của một cái giường tầng bé xíu, thủ thủ cả ðêm dài.

Nhà chị Uyên ở xa tít ngoại thành Hà Nội, không quá nghèo cũng chẳng khá giả, quanh năm cũng gọi là đủ ăn đủ mặc chẳng dư ðược ðồng nào. Mẹ chị ở nhà làm nông không biết chữ, bố chị biết ðôi chữ sau lại học lỏm ðược thêm dăm ba từ cái xưởng ông làm việc nên cũng coi như hiểu biết trong nhà. Bố mẹ chị lấy nhau muộn cũng duy chỉ có mình người con gái là chị.

Chị kể, gần ðến tuổi ði học, chơi với lũ trẻ con trong chòm xóm, ðứa nào cũng có sách, ðứa nào cũng gần với con chữ, chị thích lắm. Hồi ðấy, chị nói bố nghe, bố cũng suy nghĩ nhiều, ðêm về phòng bố mẹ cứ sáng mãi mà chị cũng cứ háo hức chẳng ngủ ðược. Nỗi háo hức ấy sau này lại trở thành cái day dứt mãi trong lòng chị. Tối hôm sau, bố mang về cho chị một tập truyện. Rồi lại hôm sau, hôm sau nữa. Ôi những giấc mộng ðẹp thoảng về trong từng cuốn sách bố mang cho, có cái ðã cũ mèm, có cái lại mới toanh nhưng thế giới nào cũng ðẹp cả. Biết ðến bao giờ lại còn ðược...

- Sau này chị mới biết, trước bố chị cũng thích sách lắm. Bố trộm giáu mẹ mang về mấy cuốn sách người ta cho, rồi nhiều khi thích quá thì trích lương mua một hai quyển. Tháng nào như vậy thì trưa bố ðành nhin. Sau này, khi chị bảo thích sách, bữa trưa của bố chắc chỉ toàn mấy nắm cơm nguội. - chị hơi ghen, mắt lại rưng rưng.

Ánh vàng từ chiếc ðèn bàn cũ phủ lấp lên khuôn mặt chị mờ ảo lại càng vẽ lên trong tâm trí tôi rõ ràng về gia ðình nhỏ ấy, cũng khiến Linh chợt nhớ về mái ấm của mình. Mẹ cất tiền trên cái nắp thùng gạo cũ, phủ lên cái bát, rồi dấm dúi kể Linh nghe về ðiều ấy, bảo cô nào thiếu tiền sách vở cứ ra ðấy lấy. Rồi ðợt anh trai lên Hà Nội học, tránh ánh mắt của bố, anh nhét vôi cho cô mấy tờ tiền ðành mua sách rồi bảo cô giếm ngay kéo bố thấy. Sau này, anh ði mãi chẳng về, mấy cuốn sách ngày ấy ðêm nào cũng ðắm nước mắt cô. Hình như lâu lắm rồi cô chẳng còn thấy mấy cuốn sách ấy nữa, mà cũng chẳng nhớ thấy.

Chị Uyên kể tiếp:

- Chị học hết cấp 2 thì thi ðạt một trường ðiểm trên Hà Nội, học phí không ðắt nhưng cũng hơi quá tầm nhà chị. ðợt ấy hiểu chuyện hơn rồi, chị giã nạy ở nhà nhất quyết không lên trên ðấy học. Xa nhà xa quê lại còn từng ấy học phí, riêng tiền xăng xe lên ðấy rồi trọ chiếc, có mà chết! - chị ghen

ngào - Trước lúc lên xe, bố bảo cứ để bố lo, nhà có mình chị nên không để chị lỡ dở được. Hành trang chị đi ngày đấy có mỗi lời dặn của bố với mấy cuốn truyện cổ đã cũ chị chẳng nở vứt. Chật vật mãi, thế mà sau đấy bố chị xoay sở được thật. Tháng đầu tiên, nhà chị đóng đủ phí cả đấy, chẳng thiếu đồng nào. Nhưng rồi...

Linh cũng bắt đầu nín thở hồi hộp theo lời chị Uyên kể. Có cái gì đấy lôi cuốn cô dẫu chỉ là một câu chuyện đời thường nhàm chán. Có lẽ, sách đã chạm nhẹ vào điểm chung nào đó giữa hai người một cách tình cờ và nhẹ nhàng, dịu dàng như thế, xóa đi khoảng cách ba tháng xa cách này.

- Trên đấy chị khác biệt quá, người ta không chấp nhận nổi. Cái đứa con gái nhà quê đen nhẻm nam không ưa, nữ không thích ấy mà. Đợt đấy không phải ai cũng tỏ thái độ, ghét hẳn nhưng từng có nhóm chặn chị lại rồi đánh, chị không khóc nhưng lúc về trọ lại nức nở không thôi. Đêm ấy chị đã cầm tiền ra đến bến xe rồi nhưng lại không dám về. Cũng may sau này chị báo lại giáo viên, cũng tạm yên. Nhưng tháng 4 năm lớp 12 lại đến.

- lần này, không tìm được chị rơi nước mắt.

- Bố chị mất. Trước đấy, Tết chị về bố cũng đã ho nhiều nhưng chị hỏi bố chối, cũng chỉ đành biết vậy. Cả nhà giấu để chị lên học tiếp. Đến giữa tháng 4, bố không cầm cự nổi nữa, đã yếu lắm rồi nhưng vẫn không nở để chị biết. Mẹ không đành lòng, báo cho chị. Lúc về, bố nằm bẹp trên giường tay vẫn truyền ống nước, người gầy rạc hẳn đi. Nếu không có khuôn mặt quen thuộc ấy, chị còn ngỡ mình đi nhầm phòng. Thấy chị bố nhồm dậy, định đứng lên nhưng chẳng nổi nữa rồi...

Ánh trăng chiếu từ ô cửa sổ kia, soi lên khuôn mặt đã đầm đìa nước mắt như đang an ủi chị, cũng khoả lấp dịu dàng tràn vào trong Linh. Có thứ gì đó trong Linh bỗng thay đổi dần. Ôi tự nhiên lại nhớ mùi quê hương!

- Bố cũng biết không trụ nổi nữa nên tối đấy nói nhiều lắm. Nhà có mình chị cũng chẳng khá giả nên tài sản tiền bạc âu cũng chẳng lo gì. Bố chỉ tiếc chưa thấy chị thành công, chưa thấy chị mặc váy cưới... Đêm đấy bố chị nói về tương lai nhiều hơn quá khứ, rồi quay lại cái gia tài sách cũ bố giấu mẹ mang về giờ ở đâu. Bố bảo bố có món quà cuối cùng tặng chị, chị cũng đã ngỡ ngợ. Cuối cùng, sáng sớm, bố ngưng nói, chìm sâu vào giấc ngủ vĩnh hằng. - chị thờ dài, giọng nói đã bớt phần thần thức, giờ kéo dài ngân vang trong đêm tối mang theo nhiều sự bình thản hơn. - Chắc em cũng đoán ra, bố tặng chị cái gia tài sách cũ ấy. Một cái rương sắt nặng trịch,

mép sắt hai bên đã chực hoen gỉ, ổ khoá cũng loang lỗ đen trắng, nhưng sách bên trong lại được cất giữ cẩn thận chẳng có lớp bụi nào. Em biết không? Sách của bố nhưng cuốn nào cũng đầy tên chị... “Tặng con gái yêu của bố” rồi những dòng ghi chú, nhấn gửi dày đặc mà bố đúc kết sau mỗi cuốn mong một ngày chị mở kho báu ấy ra sẽ thấy những châu báu này. Và chị đã thấy rồi, chúng là những báu vật sáng đẹp, lấp lánh nhất.

Nói rồi chị nhào người về phía tủ sách, tìm tòi lục lọi, rồi lấy ra một cuốn, mở ra đưa Linh xem. Những nét chữ ngô nghê như trẻ con.

- Đẹp lắm đúng chứ?

Linh chỉ biết ngơ ngẩn gật đầu vì những dòng trong ấy đẹp thật, đẹp và ấm như tình cha con.

- Chị cứ giữ mãi nhưng mang sang đây chỉ được từng này. Kể em nghe nhé, chị hồi đấy cũng không muốn sang đây đâu.

Linh tròn xoe mắt. Cô biết đây là khu trọ của du học sinh Việt, những con người có học bổng, trợ cấp đảng hoàng, cơ hội đổi đời đấy, sao lại không muốn đi. Chị Uyên như hiểu được lòng cô nên nói tiếp:

- Nhà có mình mẹ chị cô út, chị không dám đi xa. Học xong Đại học kiếm được cái nghề ổn thế là vui, ai ngờ chị lại được nằm trong danh sách cử đi. Nhưng mẹ chị ấy hủ, sau khi bố mất, gánh trách nhiệm của bố nên cũng ngày càng giống bố, một hai bắt chị đi bằng được. Lại còn “Người ta tin tưởng thì mới gửi con đi, đi mà rạng danh Tổ quốc, nghe con.” - chị cười nhẹ. Sau những giọt nước mắt, nụ cười ấy như gột bớt u sầu trong chị nhưng rồi hơi dừng lại. - Mong mẹ qua kiếp nạn này...

Chẳng để chị chìm ngấm trong mớ cảm xúc ấy được lâu, bỗng chốc đồng hồ điểm 2 giờ. Hai chị em vội vã thủ dọn đóng hành lí.

- Để em tiễn chị.

- Thôi, em cứ ngủ đi mai còn học.

- Em quá giắc rồi, một đoạn thôi không sao đâu.

Cánh cửa khép lại bỏ lại những tâm tình thủ thỉ đằng sau. Trên bàn, ánh đèn vàng đã tắt.

Linh đứng ở bãi đỗ xe, cả hai bịn rịn. Dường như một đêm nay là đã đủ để lấp đầy khoảng trống ba tháng xa cách người đứng giữa cả hai.

- Thôi, chị vào đây. Em cũng về sớm đi.

- Vâng chị. Chị vẫn quay lại đúng không ạ.

- Chắc chắn rồi...

Linh không theo chị Uyên vào nữa. Cô biết nếu cô vào đấy, cô sẽ không tìm được mà muốn chạy về, chạy đi tìm hình bóng mẹ và anh trai nơi quê nhà xa xôi. Cô lủi thủi đi về, mong rằng ngày trở lại, chị Uyên sẽ kể thêm nhiều chuyện nơi xứ mình cho cô và có lẽ cả những câu chuyện về đời chị thêm nữa, còn cô, cô sẽ mang những câu chuyện bên này góp vào đấy. Chắc vậy đấy, chẳng biết được có ngày...

Về phòng, Linh nằm lên giường nhưng trần trọc mãi chẳng ngủ nổi, cô thấy thiếu thiếu gì bên tai. Và rồi, cô ngoài mình leo xuống, bật chiếc đèn vàng cũ kĩ kia lên, rồi quay lại giường ngủ thiếp. Văng vẳng bên tai, trong tiềm thức của cô hình như có tiếng lật sách.

Câu 2:

KẾ HOẠCH PHÁT TRIỂN VĂN HOÁ ĐỌC TRONG CỘNG ĐỒNG
Tên kế hoạch “Xây dựng giờ đọc sách tại trường học”

1. Mục tiêu:

Nhằm xây dựng, phát triển văn hoá, thói quen đọc sách tự nhiên cho các lứa học sinh, các mầm non tương lai, đây sẽ là cơ hội giúp các em học sinh nâng cao và phát triển vốn kiến thức, ngôn ngữ một cách dài lâu thông qua việc tiếp thu kiến thức từ sách vở. Kế hoạch cũng mở ra con đường cho học sinh rèn luyện, khám phá bản thân, hướng tới Chân - Thiện - Mỹ. Ngoài ra, bản thân học sinh cũng qua đó trau dồi kiến thức về bạn học, hiểu thêm về đối phương.

2. Đối tượng hưởng lợi: học sinh

3. Nội dung công việc thực hiện:

3.1. Xây dựng các tiết đọc sách:

- Học sinh thực hiện đọc sách tại lớp học hoặc trên thư viện với sự trợ giúp và quản lí từ giáo viên chủ nhiệm và nhân viên thư viện.
- Thực hiện đọc sách trong 30 phút đầu. Lúc này, giáo viên hoặc nhân viên nhà trường nên hỗ trợ tạo nên không gian đọc sách thoải mái để quá trình đọc diễn ra tự nhiên, thoải mái, dễ thấm thấu, hiểu sâu về nội dung, giá trị sách.
- 15 phút cuối, học sinh có quyền được trao đổi, trau dồi, bàn luận về nội dung, giá trị của những cuốn sách, chia sẻ về những bài học, kiến thức đạt được trong 30 phút đầu.

3.2. Xây dựng các cuộc thi, chương trình về sách:

- Có thể lồng ghép các bài chia sẻ, nhận xét, đánh giá ngắn về một cuốn sách hay vào mỗi thứ 2 Chào cờ đầu tuần.
- Tổ chức các cuộc thi, câu lạc bộ chia sẻ về sách nhằm tạo ra các sân chơi lí thú về sách cho học sinh như: thi vấn đáp, hùng biện, tranh biện,...
- Lồng ghép tầm quan trọng, vai trò của việc đọc sách trong mỗi tiết học.

3.3. Sắp xếp và liên tục cập nhật sách mới trong thư viện nhà trường:

- Lựa chọn, tìm hiểu, cập nhật những đầu sách hay và phù hợp với lứa tuổi học sinh.
- Kêu gọi quyên góp sách.

4. Kết quả đạt được:

- Học sinh xây dựng và duy trì được thói quen đọc sách lành mạnh, tạo tiền đề để phát triển các thói quen tốt về sau.
- Mở đường phát triển bồi đắp nhân cách cho học sinh tiểu học, cấp 2.
- Uốn nắn sự phát triển, hướng học sinh đến Chân - Thiện - Mỹ.
- Quảng bá, lan truyền, nhân rộng những cuốn sách hay cho bạn bè, cộng đồng, tạo nên thói quen đọc sách cho cộng đồng.
- Nâng cao trí thức, trí thức toàn dân.
- Hình thành hứng thú ban đầu về sách cho học sinh tiểu học và phát triển sở thích cho học sinh trung học.
- Học sinh khám phá bản thân, phát hiện sở thích mới nhằm lựa chọn ngành nghề về sau.